

KEMIÖ MAKILA ÖSTERGÅRD

Esiroomalaisen asuinpaikan koekuopitus

Henrik Asplund 1989 – 1990

KIMITO, MAKILA, ÖSTERGÅRD 243 01 0044

Preliminära undersökningar av en
förromersk boplats 1989-1990

KIMITO, MAKILA, ÖSTERGÅRD 243 01 0044

Preliminära undersökningar av en
förromersk boplats 1989-1990

Kommun : Kimito
By : Makila

Tomt 1 : Östergård 4:11
Ägare : Nils Johan Holmberg
Minne Lemmitty Holmberg

Tomt 2 : Östergård 4:6
Ägare : Stig Johan Holmberg

Grundkarta : 2012 03

Koordinater : x 6674 40-55
y 2428 45-53
z c. 15-20 m ö h

Fynd : TYA 522:1-6
TYA 578:1-16

Innehåll : 5 textsidor
13 bilagor
1 separat översiktskarta *kopia, ej mikrofilmata*

Inledning

Makila by ligger strax norr om Kimito kommuncentrum, drygt 2 km NW om Kimito kyrka (bilaga 1). De första indikationerna på en förhistorisk boplats i Makila fick man 20. augusti 1989, då amatörarkeolog Kristian Lindroos rörde sig i området aktivt sökande efter spår av förhistorisk bosättning. Han beslöt sig för att göra små spadsnitt i marken på en skogsbevuxen kulle omgiven av åker i byns södra del (bilaga 1). I två nära varandra grävda spadsnitt hittade han bränd lera och brända benbitar. Några dagar senare förstörde Kristian Lindroos tillsammans med Ernst Lindroos groparna till "skyffelbredd" och grävde dem c. 20 cm djupa. Fyndmaterialet skickades därefter till undertecknad, som kunde konstatera att det förutom bränd lera fanns även små brända benbitar samt fragment av förhistorisk keramik bland fynden (TYA 522:1-6).

Fyndplatsen blev redan efter de första fynden föremål för ett stort intresse. Den verkade ligga så lågt i terrängen att en datering till stenåldern ansågs utesluten. Snarare föreföll det vara fråga om en brons- eller järnåldersboplats, vilka på Kimitoön fortfarande är sällsynta. Efter en underhandling med forskare Anna-Liisa Hirviluoto från museiverket beslöt man påbörja undersökandet av fyndplatsen redan samma höst. Detta skedde genom fosfatkartering 29.10.1989 då jordprov togs med en smal jordsond. En kompletterande provgrävning företogs med museiverkets tillstånd 26-27.5.1990. Undersökningen utfördes av amatörarkeologikursen vid Kimito medborgarinstitut under ledning av undertecknad. Arkeologiska avdelningen vid Turun yliopisto lånade behövliga redskap och mätinstrument. Fyndmaterialet samt undersökningens dokumentation, dvs. denna rapport med bilagor, har införts i Turun yliopistos arkeologiska arkiv och föremålssamling.

Undersökningsmetoder och mätningar

Fosfatkarteringen år 1989 gjordes enligt ett koordinatsystem uppmätt av amatörarkeologer från Kimitoön under ledning av Kristian Lindroos. Som utgångspunkt för koordinatsystemet och som fixpunkt för höjdangivelserna (fp) togs ett i berget inhackat järnrör uppe på kullens krön. Järnröret är antagligen ett tidigare utmätt höjdmärke, som emellertid inte hittills har kunnat identifieras. Denna punkt gavs koordinatbeteckningen 1200/200. Systemet är ett meter-koordinatsystem där värdena växer mot norr och öster. (jfr översiktskartan).

I samband med uppmätandet av koordinatsystemet gjorde amatörarkeologerna även en avvägning av provtagningsplatsernas höjd i förhållande till fixpunkten. Fixpunktens höjd angavs vara 20,0 meter över havet (m ö h) (bilaga 2). En mer exakt höjd för fixpunkten uppmättes under sensommaren 1990 av Kristian Lindroos. Resultatet 21,019 m fick man genom en direkt höjd-vinkelmätning med takymeter från en triangelpunkt på 57,2 m:s höjd c. 0,5 km SW om undersökningsområdet (bilaga 1). Kristian Lindroos uppskattade mätningens felmarginal till högst +/-10

cm. Höjden 21,0 m bör kunna användas som utgångspunkt för beräkningar av boplatsens höjd över havet. En framställning av höjdkurvorna på undersökningsområdet år 1989 gjordes med värden omräknade enligt den nya höjden för fixpunkten (bilaga 3).

Fosfatproven togs med en smal jordsond från c. 40 cm:s djup. Det visade sig att marken ställvis var stenig och hård vilket försvårade provtagningen och ledde till variationer av provtagningsdjupet. Proven analyserades vid Turun yliopisto av hum.kand. Pentti Rislä, med medel beviljade av Kimito kommun (bilaga 4,5). Det visade sig att sex prov inte med säkerhet kunde identifieras. Från tre provtagningsplatser fattades proven och från tre platser fanns dubbla prov (bilaga 6). Det förefaller som om dessa sex oidentifierade prov skulle bilda par där öst-väst koordinaten har antecknats fel. För att trots detta kunna använda fosfatkarteringens resultat gjordes två kartor över fosfatanomalier inom undersökningsområdet; en med de osäkra värdena på sina sannolika platser (bilaga 7) och en där de osäkra värdena har konstruerats via interpolation (bilaga 8). Framställningarna är mycket likartade och resultatet torde därför kunna användas för tolkningar.

År 1990 fortsatte arbetet i Makila i form av en provgrävning enligt samma koordinatsystem som tidigare, men i huvudsak söder om det tidigare fosfatkarterade området (jfr. översiktskartan). Meningen var att via grävning av små (c. 30 x 30 cm) provgropar få en mer konkret uppfattning om fornlämningens karaktär och datering, samtidigt som utvidgandet av undersökningsområdet skulle ge mer information om fornlämningens omfattning. Uppgifter om fynden från provgroparna finns i fyndkatalogen (TYA 578:1-16, jfr. bilaga 12). Övriga iakttagelser gällande provgroparna har samlats i en gemensam förteckning (bilaga 13). Färgade kulturlager kunde inte urskiljas i provgroparna, förutom vid punkt 1180/220 där gråfärgad jord hade karaktären av ett kulturlager. Jordprov för fosfatanalys togs i kanten av alla provgropar från c. 40 cm:s djup. Proven analyserades vid Turun yliopisto av hum.kand. Pentti Rislä, med medel erhållna av Kimito kommun (bilaga 9,10). Resultaten av fosfatundersökningarna 1989 och 1990 har sammanställts på en gemensam karta över fosfathalternas fördelning (bilaga 11).

Undersökningens resultat

Resultatet av fosfatkarteringen 1989 visar att det inom undersökningsområdet finns områden med höjd fosfathalt uppe på kullen, medan halterna minskar på lägre nivåer. Tydligast är de höga halterna på höjder över 18 m ö h (bilaga 7,8, jfr. bilaga 3). De höga halterna ser på isaritmkartorna ut att bilda två separata sk. anomalia-områden (bilaga 7,8). Dessa områden befinner sig emellertid så nära varandra att resultatet i detta skede inte med säkerhet kan anses avspegla någon verklig strukturering av fornlämningsområdet, även om detta givetvis är möjligt. De höjda fosfathalterna avspeglar antagligen aktivitetsområden på en förhistorisk boplats, vilket även fynden inom det norra anomalie-området tycks bekräfta. Här grävdes de

första provgroparna då boplatsen lokaliserades år 1989 och dessutom fyra provgropar vid undersökningen år 1990 (jfr. översiktskartan).

Då det södra anomalia-området år 1989 tydligt fortsatte söder om undersökningsområdet fortsattes undersökningarna i denna riktning. Fosfatanalys av jordprov från provgroparna år 1990 visar en liknande tendens som inom det tidigare undersökta området. Höjda fosfathalter finns främst uppe på kullen, medan halterna minskar på lägre nivåer (bilaga 11). Fosfatkarteringarnas huvuddrag är alltså lika, vilket ger resultatet trovärdighet. Däremot förekommer stora variationer mellan enstaka prov som tagits vid samma koordinatpunkter (bilaga 11). Detta visar att en detaljtolkning av resultatet inte kan vara tillförlitlig.

Fyndmaterialet från provgroparna består uteslutande av keramikfragment, vilka alla (eller nästan alla) härrör från förhistoriska lerkärl. Andra typer av fynd som berättar om aktiviteter på boplatsen har hittats endast i området där de första provgroparna grävdes år 1989. Då hittade man förutom kärlfragment även bränd lera och brända benfragment. År 1990 grävdes här fyra provgropar i ett försök att hitta tydligt daterande fynd, vilket inte hade lyckats inom det egentliga provgrävningensområdet. I provgrop 1270/210 (bilaga 12) hittades en keramikskärva med kantdekor (TYA 578:16) påminnande om dekor hos förromersk sk. Morby keramik. Denna skärva har tillsammans med övriga keramikfragment gett anledning till att tala om en förromersk (c. 500 f.Kr. - 50 e.Kr.) boplats i Makila. Bland skärvorna finns ett flertal med räfflad yta, vilket stöder en datering till yngre bronsålder eller tidig järnålder. En datering till förromersk tid förefaller i detta skede att vara den mest sannolika, men dateringsmaterialet är så knappt att en revidering av dateringen i framtiden kan bli aktuell.

I samband med besök på fyndplatsen år 1989 iaktogs uppe på kullen en övervuxen stenig förhöjning som ansågs kunna vara ett gravröse. Detta antagande bekräftades i samband med provgrävningen år 1990 då detta område röjdes på små träd och buskar. Ett lågt stenröse med delvis tydliga gränser framträdde (jfr. översiktskartan). Förutom detta relativt tydliga gravröse fästes även uppmärksamhet vid en gles stensamling NE om fixpunkten (jfr. översiktskartan), där en del av stenarna låg direkt på berget. Denna stensamlings funktion kunde inte bestämmas närmare. I undersökningsområdets SE del tolkades två stensamlingar som odlingsrösen av okänd ålder (jfr. översiktskartan). I samma område torde man vid noggrannare granskning kunna avgränsa flera liknande odlingsspår. Även i en del provgropar kunde man se att ett större område tidigare har varit uppodlat. Trots att inga direkta dateringsmöjligheter för odlingsspåren tillsvärdare finns, är de antagligen yngre än gravröset och den förhistoriska boplatsen inom undersökningsområdet.

Sammanfattning och diskussion

En boplats från sen bronsålder eller tidig järnålder i Makila skulle ett år tidigare ha varit ett enastående fynd på Kimitoön. Upptäckten och provgrävningen av en boplats från i stort sett samma period i Tappo i Västanfjärd hade emellertid redan året innan visat att bosättning under denna tid har förekommit på ön. Nu stöder emellertid Makila-fyndet uppfattningen om bebyggelse under tidigaste järnålder. Boplatsfynden är ett viktigt komplement i materialet som tidigare dominerats av de talrika gravarna av bronsålders- och tidig järnålderstyp. Nu kan man i det arkeologiska materialet se, att utvecklingen på Kimitoön i bebyggelsehistoriskt hänseende motsvarar utvecklingen på fastlandet fram till järnålderns början. Det största problemet gällande förståelsen av bebyggelseutvecklingen i området kan nu preciseras till att gälla järnåldern efter förromersk tid, en lång period som på Kimitoön tillsvidare är ytterst fyndfattig.

Om man ser på de topografiska förhållandena har Makila-boplatsen tydligen anlagts i en miljö karakteriserad av en uppgrundad vik med utloppsriktning mot NE, där Dalkarbybäcken nu rinner. Omgivningen har säkert möjliggjort ett mångsidigt resursutnyttjande, som emellertid inte tillsvidare kan rekonstrueras genom fynd eller övriga iakttagelser. Benfragmenten som hittades år 1989 är troligen för små för att möjliggöra en artbestämning.

Uppå bergen i boplatsens omgivning känner man sedan tidigare gravar av bronsålderstyp. Dessa gravar var en orsak till att Kristian Lindroos började söka bosättningsspår i Makila. Uppskattningsvis c. 200 m söder eller SSW om boplatsen finns ett delvis söndrat gravröse, som förefaller att ha haft rektangulär form. Detta röse ligger inte i krönläge utan lägre ned på slutningen och kan möjligen sättas i samband med boplatsspåren från tidig järnålder. Likaså antar man gärna att gravröset på själva boplatsen är ungefär samtida med bosättningen.

Hösten 1991 visade det sig att det inom fornlämningsområdet i Makila finns ytterligare en fornlämning som torde kunna förknippas med bosättning under brons- eller järnålder. Under en exkursion till Makila upptäckte arkeolog Tapani Tuovinen och byråchef Kurt Zilliacus i en väggkant bränd lera (TYA 545), som motsvarar sk. lerklining upphittad t.ex. på Tappo-boplatsen i Västanfjärd. Fyndplatsen ligger på ett litet näs som skjuter in i åkern c. 150 m SW om den provundersökta boplatskullen (bilaga 1). Möjligen finns här en boplats från samma tidsperiod som den åren 1989-1990 undersökta.

Åbo 19.1.1992

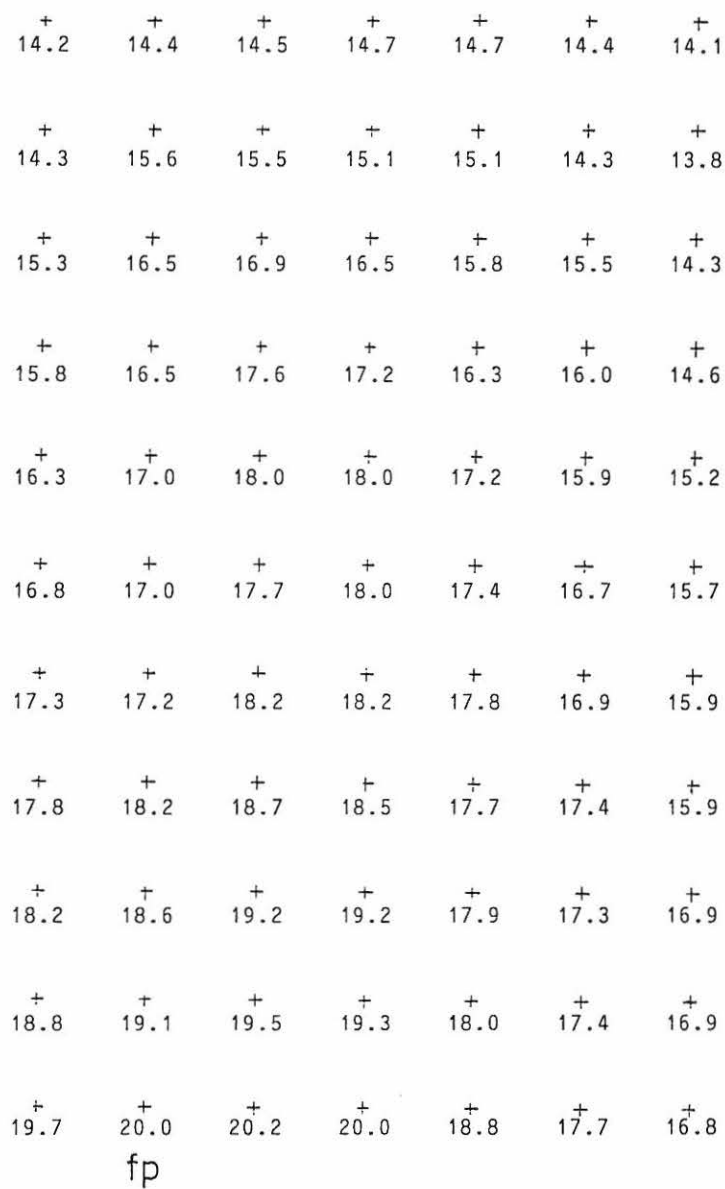

Henrik Asplund

KIMITO, MAKILA

Utdrag av grundkartan 201203

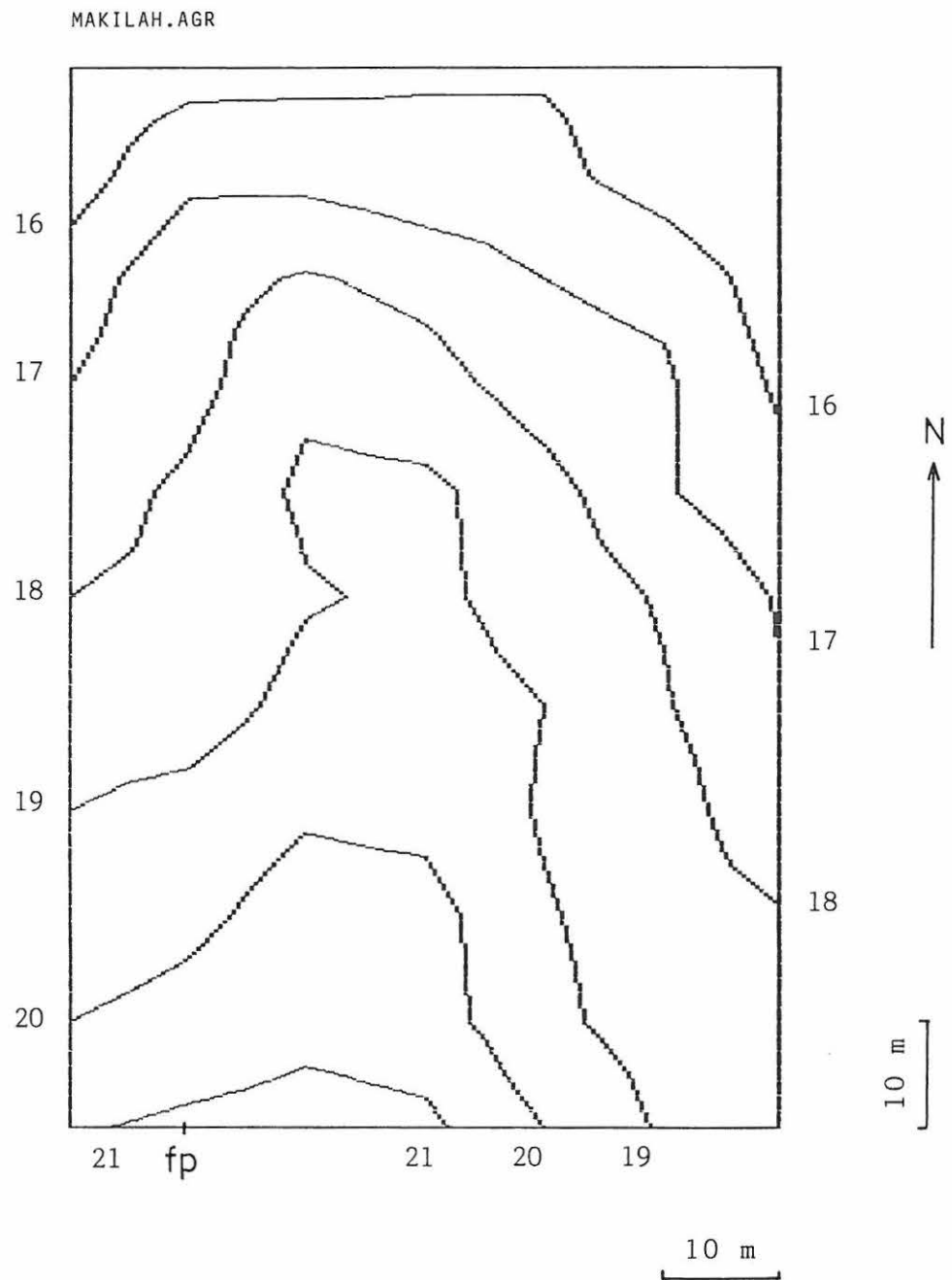

10 m

KIMITO, MAKILA 1989

Avvägning av undersökningsområdet
fp 20,0 m ö h

KIMITO, MAKILA 1989

Interpolerade höjdkurvor på undersökningsområdet
fp omräknad till 21,0 m ö h

FOSFAATTIANALYYSI

KOHDE	KEMIÖ			
TUTKIMUSTEN JOHTAJA				
ANALYYSI SUORITETTU	KUUKAUSI	11	VUOSI	1989
SUORITTAJA Huk Pentti Risla				

MUUTA Näytettä punnittu 1 gramma sitruunahappouutosta varten ja näyte seulottu 0.2 mm seulalla

KOE NRO	NÄYTE	VUOSI	X	Y	Z	TASO, KERROS MUU TUNNUS	TULOS P mg/kg	VERTAILUSARJA
1		1989	1230	190			210	conc.adj= 702
2			1250	200			98	abs.= 0.571
3			1200	240			115	200= 211
4			1220	250			180	400=400
5			1250	210			190	600= 558
6			1200	230			470	800= 733
7			1230	250			145	1000= 794
8			1220	230			155	1500= 1020
9			1250	220			520	
10			1220	220			255	
11			1200	220			670	
12			1230	200			330	
13			1250	230			255	
14			1220	240			260	
15			1220	210			280	
16			1230	210			280	
17			1250	240			265	
18			1250	250			230	
19			1230	230			455	
20			1220	200			160	
21			1220	190			175	
22			1290	210			285	
23			1290	190			245	
24			1230	240			295	
25			1200	190			835	
26			1200	210			810	
27			1290	220			220	
28			1230	220			570	
29			1250	190			350	
30			1200	250			105	
31			1300	250			340	
32			1260	250			130	
33			1300	210			145	
34			1300	200			315	
35			1240	190			350	
36			1260	190			245	
37			1300	230			155	
38			1260	200			245	
39			1300	220			80	
40			1300	190			160	
41			1260	240			390	
42			1300	240			175	
43			1260	220			965	
44			1260	240			210	
45			1260	230			275	
46			1210	200			895	
47			1290	250			280	

FOSFAATTIANALYYSI

KOHDE	KEMIÖ		
TUTKIMUSTEN JOHTAJA			
ANALYYSI SUORITETTU	KUUKAUSI	11	VUOSI 1989
SUORITTAJA	Huk Pentti Rislä		

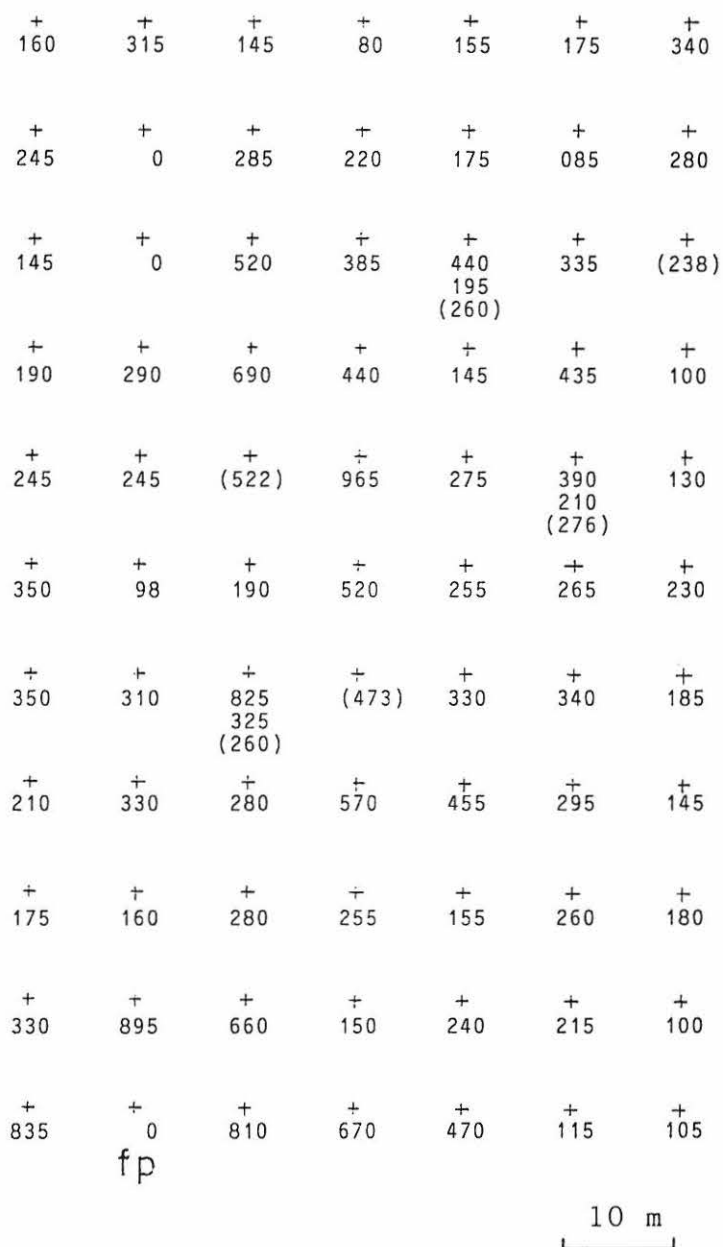
MUUTA Näytettä punnittu 1 gramma sitruunahappouutosta varten ja näyte seulottu 0.2 mm seulalla

KOE NRO	NÄYTE	VUOSI	X	Y	Z	TASO, KERROS MUU TUNNUS	TULOS	VERTAILUSARJA 2
48		1989	1210	210			660	conc.adj= 706
49			1210	190			330	abs.= 0.567
50			1290	240			85	200= 212
51			1210	220			150	400=400
52			1210	240			215	600= 552
53			1290	230			175	800= 729
54			1270	250			100	1000= 791
55			1270	230			145	1500= 999
56			1210	250			100	
57			1270	210			690	
58			1270	220			440	HUOM! Näytteet
59			1270	240			435	48-60, käytä vrt.
60			1210	230			240	sarjaa 1
61			1280	230			440	
62			1280	240			335	
63			1280	220			385	
64			1270	190			190	
65			1270	200			290	
66			1280	210			520	
67			1240	200			310	
68			1240	210			325	
69			1240	250			185	
70			1280	230			195	
71			1240	210			825	
72			1240	230			330	
73			1240	240			340	
74			1280	190			145	

Turussa 21.11.1989

Pentti Rislä

Pentti Rislä

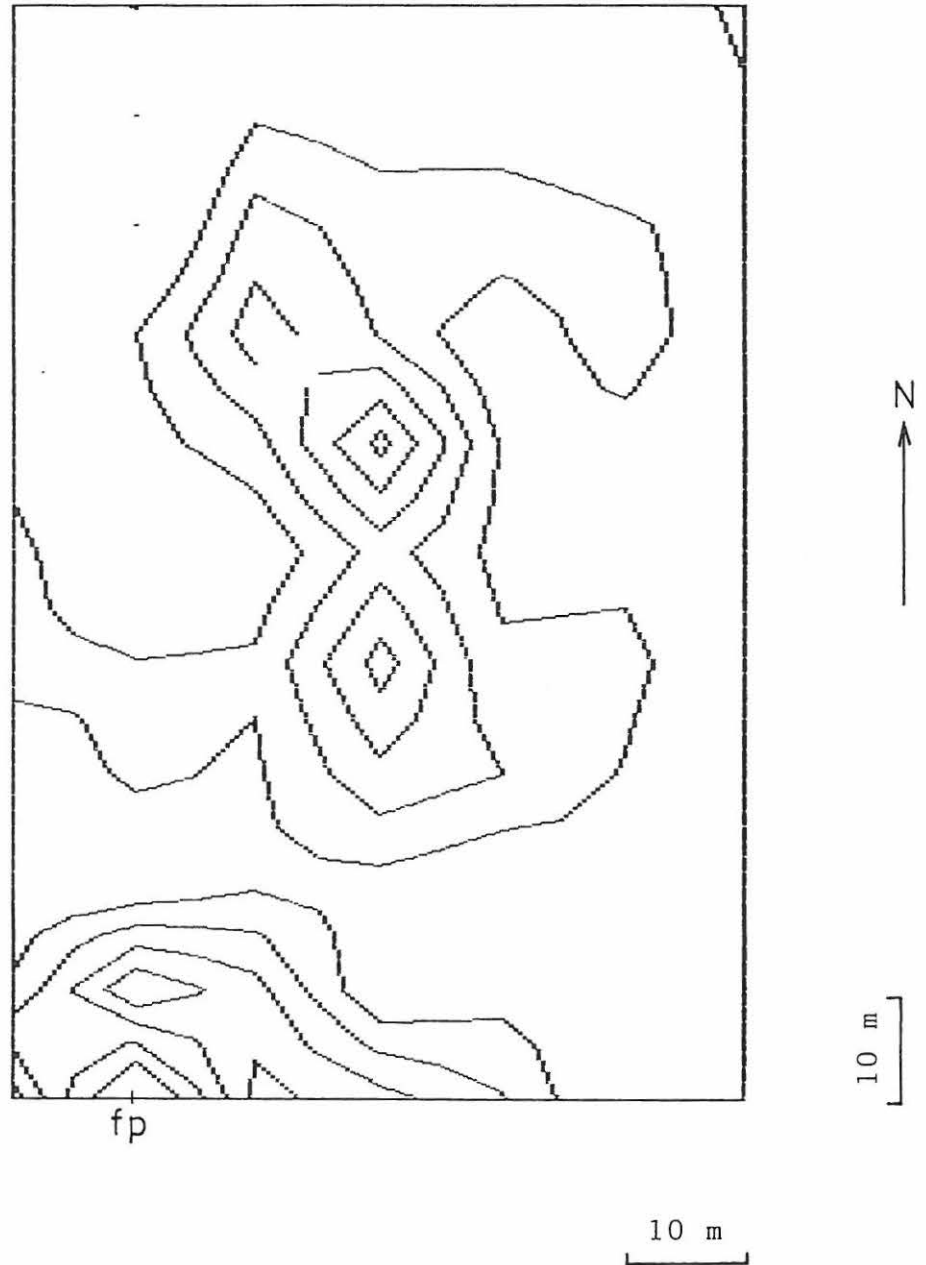

KIMITO, MAKILA 1989

Fosfathalter inom undersökningsområdet
 Värden inom parentes interpolerade

$\bar{x}$		303
1.5	$\bar{x}$	454.5
2	$\bar{x}$	606
2.5	$\bar{x}$	757.5
3	$\bar{x}$	909

MAKILAF1.AGR

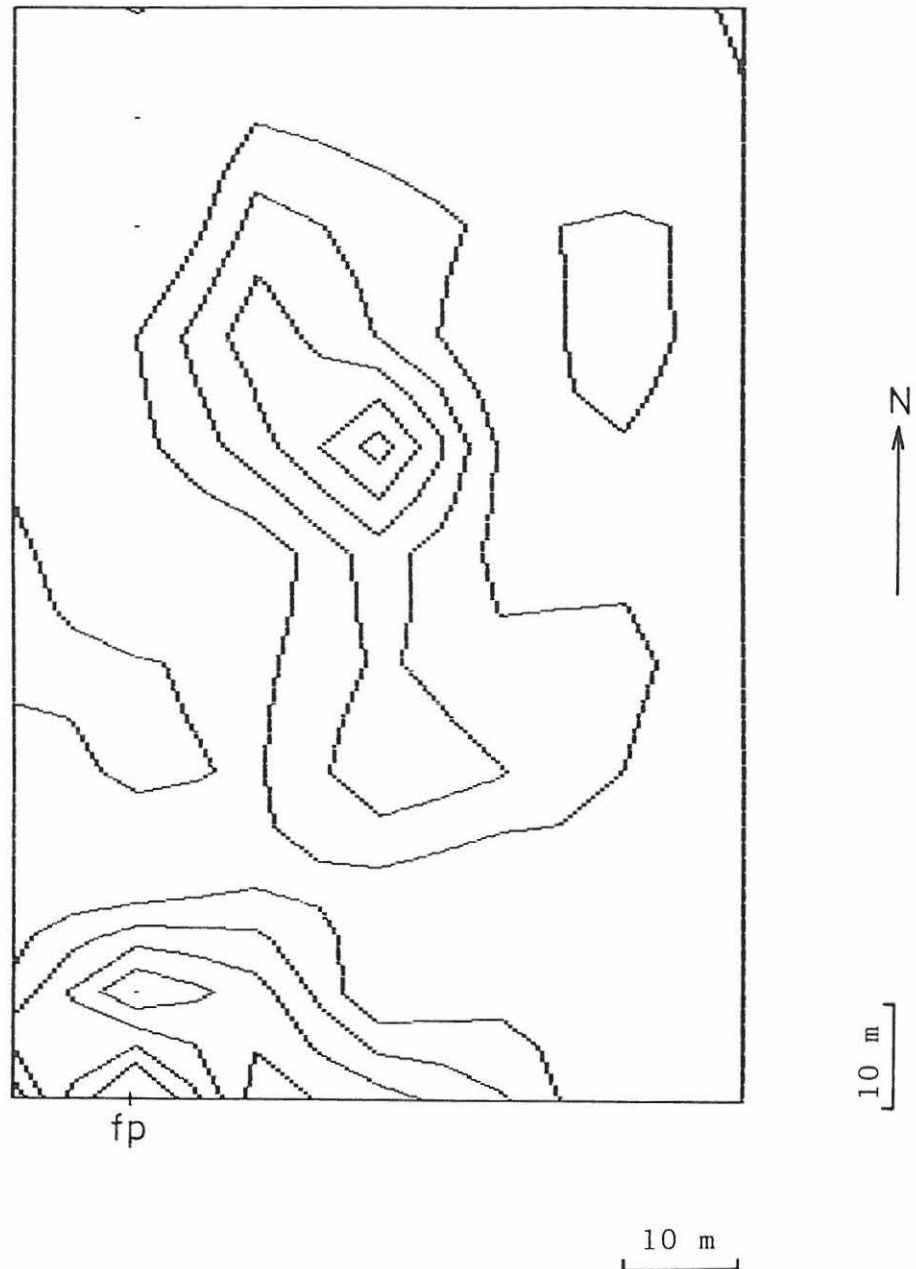

KIMITO, MAKILA 1989

Fosfatanomalier inom undersökningsområdet
Osäkra värden på sina sannolika platser

$\bar{x}$		298
1.5	$\bar{x}$	447
2	$\bar{x}$	596
2.5	$\bar{x}$	745
3	$\bar{x}$	894

MAKILAF2.AGR

KIMTO, MAKILA 1989

Fosfatanomalier inom undersökningsområdet
Osäkra värden interpolerade

FOSFAATTIANALYYSI			
KOHDE			
TUTKIMUKSEN TILAAJA	FK HENRIK ASPLUND		
ANALYYSI SUORITETTU	KUUKAUSI	8	VUOSI 1990
SUORITTAJA	TURUN YLIOPISTO, ARKEOLOGIAN OSASTO / HUK PENTTI RISLA		
MUUTA			

KOE NRO	NÄYTE	X	Y	Z	TASO, KERROS MUU TUNNUS	TULOS P mg/kg	VERTAILUSARJA
1		1260	210			425	
2		1180	240			248	conc.adj.= 579
3		1180	190			260	abs.= 0.693
4		1140	250			124	200= 199
5		1270	210			515	400=400
6		1160	250			131	600= 555
7		1270	220			164	800= 701
8		1260	220			375	1000= 779
9		1140	230			265	1500= 836
10		1180	200			328	
11		1160	230			305	
12		1130	190			036	
13		1130	240			059	
14		1170	210			600	
15		1150	250			180	
16		1200	210			593	
17		1150	240			179	
18		1200	240			676	
19		1150	200			324	
20		1170	230			172	
21		1170	240			548	
22		1190	220			392	
23		1160	220			384	
24		1160	190			740	
25		1160	210			320	
26		1130	200			053	
27		1150	210			269	
28		1130	210			216	
29		1180	220			123	
30		1180	210			671	

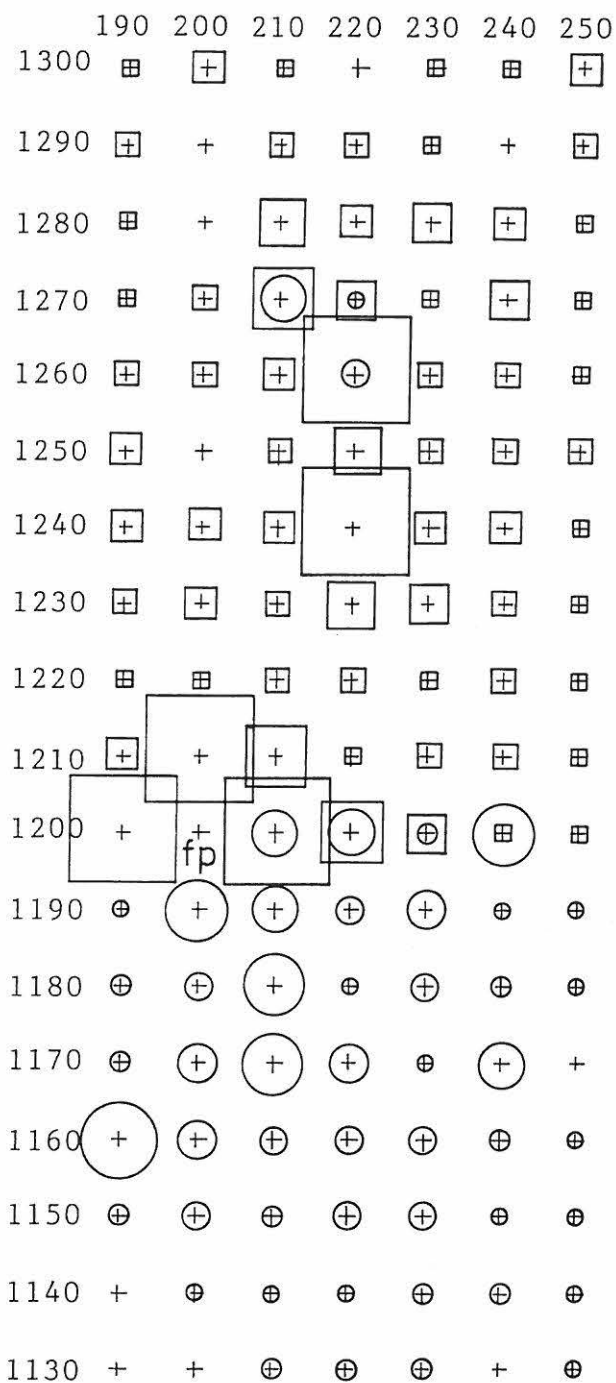
Pentti Risla

FOSFAATTIANALYYSI				
KOHDE				
TUTKIMUKSEN TILAAJA		FK HENRIK ASPLUND		
ANALYYSI SUORITETTU	KUUKAUSI	8	VUOSI	1990
SUORITTAJA	TURUN YLIOPISTO, ARKEOLOGIAN OSASTO / HUK PENTTI RISLA			
MUUTA				

KOE NRO	NÄYTE	X	Y	Z	TASO, KERROS MUU TUNNUS	TULOS P mg/kg	VERTAILUSARJA
31		1150	190			224	
32		1150	220			306	conc.adj.= 579
33		1190	190			124	abs.=0.693
34		1170	250			046	200=199
35		1140	190			032	400=400
36		1150	230			305	600=555
37		1140	240			264	800= 701
38		1180	230			345	1000= 779
39		1200	230			284	1500= 836
40		1200	220			548	
41		1130	230			216	
42		1130	220			254	
43		1140	210			118	
44		1200	250			114	
45		1190	200			616	
46		1190	240			138	
47		1170	200			452	
48		1190	210			586	
49		1180	250			112	
50		1190	230			473	
51		1170	220			475	
52		1160	240			228	
53		1140	200			138	
54		1160	200			484	
55		1130	250			104	
56		1190	250			108	
57		1140	220			174	
58		1170	190			224	

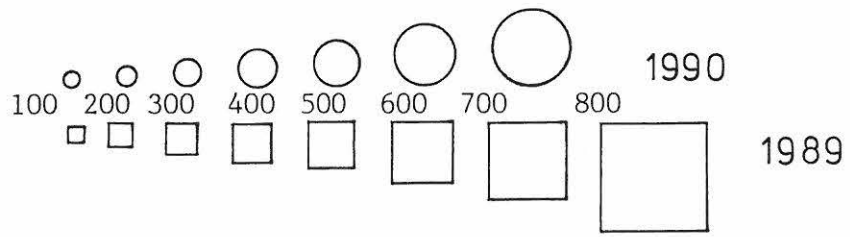
Pentti Risla

10 m

KIMITO, MAKILA 1989-1990

Fosfathalter på undersökningsområdet

	190	200	210	220	230	240	250
1300	+	+	+	+	+	+	+
1290	+	+	+	+	+	+	+
1280	+	+	+	+	+	+	+
1270	+	+	■	▣	+	+	+
1260	+	+	▣	■	+	+	+
1250	+	+	+	+	+	+	+
1240	+	+	+	+	+	+	+
1230	+	+	+	+	+	+	+
1220	+	+	+	+	+	+	+
1210	+	+	+	+	+	+	+
1200	▣	+	▣	■	▣	▣	▣
1190	■	▣	■	■	▣	▣	▣
1180	▣	▣	▣	■	▣	▣	▣
1170	▣	▣	▣	■	▣	▣	▣
1160	▣	▣	▣	▣	■	■	▣
1150	▣	▣	■	▣	▣	■	▣
1140	▣	▣	▣	▣	■	▣	■
1130	▣	▣	▣	▣	▣	▣	▣

KIMITO, MAKILA 1989-1990

10 m

- provgrop
- provgrop med fynd

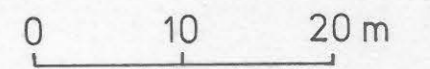
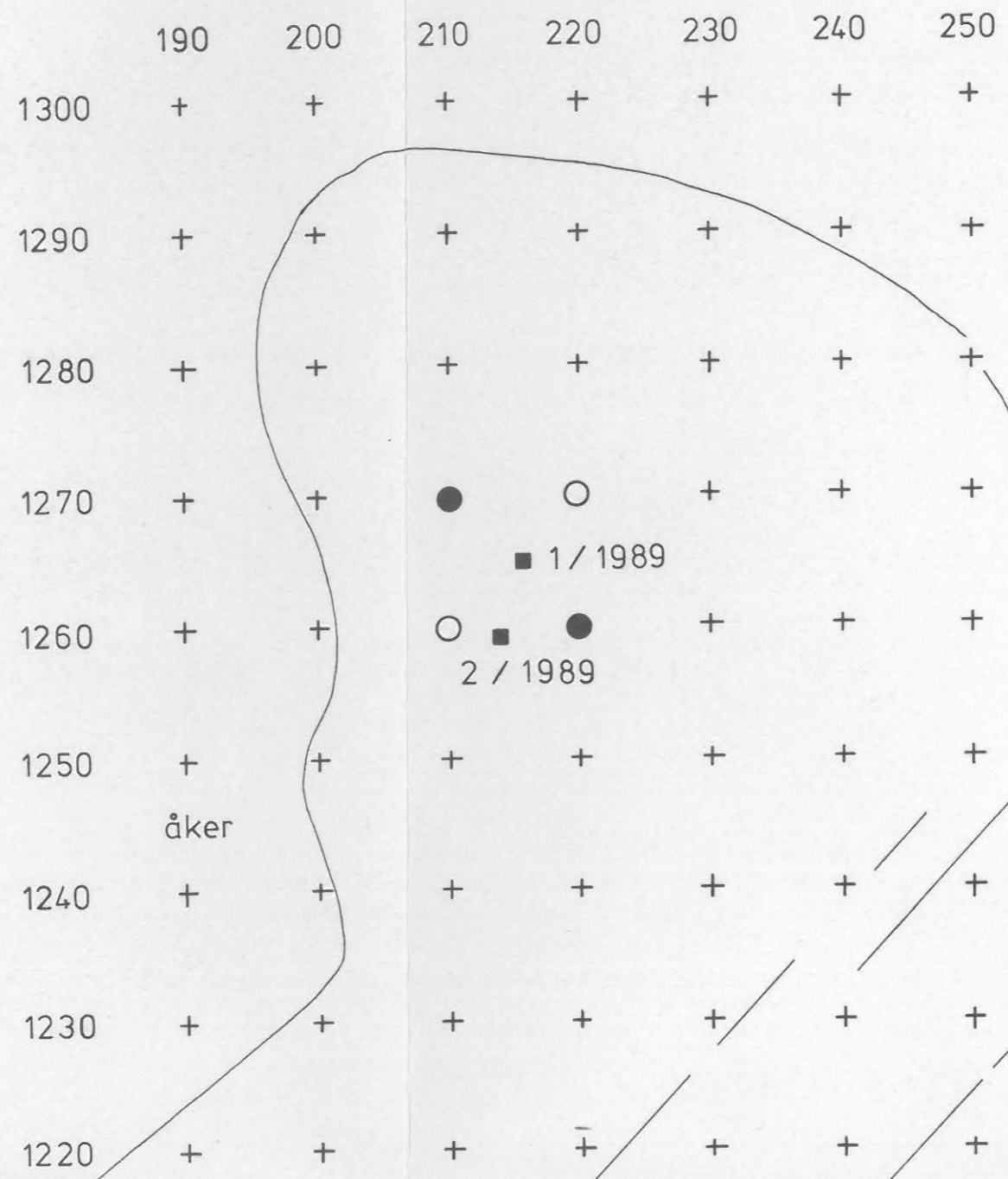
Provgroparna

- 1130/190 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta grå lera eller silt.
- 1130/200 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta grå siltaktig sand.
- 1130/210 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta grå siltaktig sand.
- 1130/220 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta grå siltaktig sand.
- 1130/230 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ren sand.
- 1130/240 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta gråbrun fin sand.
- 1130/250 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ren sand till c. 40 cm:s djup; därefter
grå silt.
- 1140/190 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ren sand.
- 1140/200 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ren fin sand.
- 1140/210 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta grå siltaktig sand.
- 1140/220 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta grå siltaktig sand.
- 1140/230 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta grå siltaktig sand.
- 1140/240 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ljus fin sand.
- 1140/250 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup.
Under detta grå jord till c. 30 cm:s djup; därefter
hård lera.
- 1150/190 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta fin ljus sand.
- 1150/200 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta fin ljus sand samt stenar.
- 1150/210 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta fin ljus sand.

- 1150/220 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta fin ljus sand.
- 1150/230 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta fin ljus sand med en gråaktig färgton.
- 1150/240 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta grå sandjord mellan stora stenar.
- 1150/250 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta grå sandjord till c. 35 cm:s djup; däref-
ter ren sand.
- 1160/190 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ren sand.
- 1160/200 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup.
Under detta fin ljus sand.
- 1160/210 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta fin sand.
- 1160/220 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta fin ljus sand.
- 1160/230 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta fin ljus sand.
- 1160/240 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta grå sandjord.
- 1160/250 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta åkerlera. Gropen grävdes till c. 35 cm:s
djup.
- 1170/190 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ren sand.
- 1170/200 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ren sand.
- 1170/210 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ren sand.
- 1170/220 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ljus fin sand.
- 1170/230 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup.
Under detta grå jord, som på c. 30 cm:s djup övergick
i ren sand.
- 1170/240 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup.
Under detta åkerlera. Gropen grävdes till c. 45 cm:s
djup.
- 1170/250 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup.
Under detta åkerlera. Gropen grävdes till c. 35 cm:s
djup.

- 1180/190 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup. Under detta grå omrörd jord med spår av humus. Möjli- gen omrört i samband med kraftledningsbygget.
- 1180/200 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup. Under detta ren sand.
- 1180/210 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup. Under detta fin ljus sand.
- 1180/220 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup. Under detta grå jord, som ljusnade djupare ned. Ingen lagerföljd kunde urskiljas, men den grå jorden hade karaktären av ett kulturlager. Gropen grävdes till c. 50 cm:s djup.
- 1180/230 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup. Under detta fin ljus sand.
- 1180/240 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup. Under detta ljus sand.
- 1180/250 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup. Under detta åkerlera. Gropen grävdes till c. 35 cm:s djup.
- 1190/190 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup. Under detta ren sand till c. 25 cm:s djup; därefter fin ljus sand eller silt. I gropens östra sida en störning med mörkare jord till mer än 40 cm:s djup. Möjligen rester av en rot. I samband med den mörkare jorden fanns även lite kol.
- 1190/200 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup. Under detta ren sand.
- 1190/210 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup. Under detta ren sand.
- 1190/220 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup. Under detta ljus fin sand.
- 1190/230 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup. Under detta ljus fin sand.
- 1190/240 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup. Under detta åkerlera till c. 35 cm:s djup; därefter hård orörd lera.
- 1190/250 Grästorv och urlakningslager c. 5 cm. Under detta åkerlera till c. 35 cm:s djup; därefter ren hård le- ra.
- 1200/190 Grästorv c. 5 cm. Under detta berg.
- 1200/210 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup. Under detta ren sand.

- 1200/200 Berg.
- 1200/220 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ren sand. Möjligen en gråfärgad horisont
med omrörd jord i samband med urlakningslagret.
- 1200/230 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ren sand.
- 1200/240 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup.
Under detta åkerlera. Gropen grävdes till c. 35 cm:s
djup.
- 1200/250 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup.
Under detta åkerlera till c. 40 cm:s djup; därefter
ren hård lera.
- 1260/210 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta grå siltaktig sand.
- 1260/220 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ren sand.
- 1270/210 Grästorv och urlakningslager till c. 15 cm:s djup.
Under detta ljus fin sand.
- 1270/220 Grästorv och urlakningslager till c. 10 cm:s djup.
Under detta grå jord mellan några stora stenar.

högspänningslinje

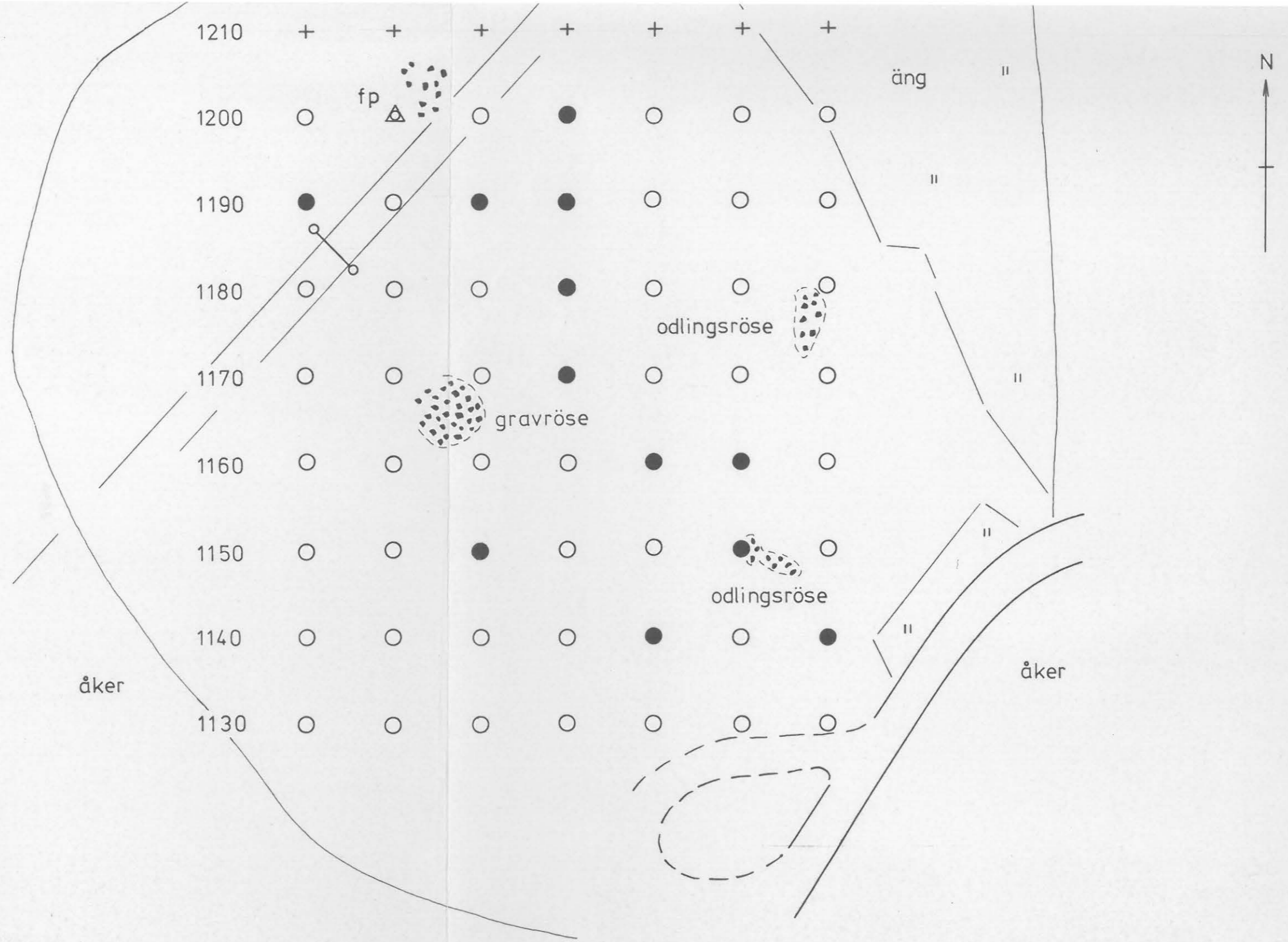
åker

åker

■ 1 / 1989

○ 2 / 1989

- Provgrop
- Provgrop med fynd

KIMITO, MAKILA	
Henrik Asplund	1989-1990
ÖVERSIKTSKARTA	Skala 1:500
Ritad av Kristian Lindroos	
fp ca 21möh	